

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISUT

Inuussutissalerinnermut aamma uumasut nakorsaqaqarnerannut tunngasunut suliassaqaqarfiup tamakkiisumik tiguneqarnissaat pillugu nassuiaasioqqullugit Naalakkersuisut pequneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pineqartut tiguneqarnerisigut inatsisilerinikkut allaffissornikkullu aallaavissat sukumiinerusut, taamatullu aamma pilersitsinnermut ingerlatsinnermullu aningaasatigut kingunerisassat nassuiaammi allaaserineqassapput. Suliassaqaqarfiup ulluinnarni ingerlanneqarsinnaaneranut, sulisussarsiniartarneq ilanngullugu, periarfissat nassuiaammi nalilersorneqassapputtaaq. Nassuiaat Inatsisartunut UPA2020-mi saqqummiunneqassaaq.

pillugu

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerineqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortat Henrik Fleischer, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut (sinniisoq)
Inatssartunut ilaasortaq Jens Danielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lynge, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Partii Naleraq

Siunnersuut siuliani allasimasooq pillugu ataatsimiititaliaq ulloq 11. oktober 2019-imi isumaliutissiissuteqarpoq (Kukkusoqarneratigut isumaliutissiissut 9. oktober 2019-imik ullulerneqarsimavoq). Ataatsimiititaliap Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalakkersuisumik ulloq 11. oktober 2019-imi ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqateqarenermini siunnersuut nutaamik suliaraa. Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaata tamanut saqqummiunneqarnerata kingorna ilisimatitsiffiusumik

ataatsimiinnissaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup qinnutigaa, tamatumalu kingorna suliap aappassaaneerneqarnissaata kinguartinneqarnissaanik qinnuteqarluni.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Siunnersuutip aqutugalugu inuussutissalerinermut uumasullu nakorsaqaernerannut suliassaqaarfiup tamakkiisumik tiguneqarnissaa pillugu nassuiaasioqqullugit Naalakkersuisut peqquneqassapput. Pineqartut tiguneqarnerisigut inatsisilerinikkut allaffissornikkullu tunngavissat sukumiinerusut, taamatullu aamma pilersitsinermut ingerlatsinermullu aningaasatigut kingunerisassat nassuiaammi allaaserineqassapput. Suliassaqaarfiup, tassungalu ilanngullugu sulisussarsiniartarnerup ulluinnarni ingerlanneqarsinnaanerannut periarfissat nassuiaammi nalilersorneqassapputtaaq. Nassuiaat Inatsisartunut UPA2020-mi saqqummiunneqassaaq.

2. Aappassaaneerinninnissamut Naalakkersuisut akissuteqaataat 11. oktober 2019-imik ullulernerqartoq

Isumaliutissiissutaaqqaartumi ataatsimiititaliaq ima allannguutissatut siunnersuuteqarpoq:
Uumasunut nakorsaqaernermit inuussutissalerinermullu suliassaqaarfiup tamakkiisup UKA 2020-mi tiguneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnissaanut akissuteqaamminni naalakkersuisut ilaatigut ima allapput: ”Ataatsimiititap allannguutissatut siunnersuutigisaanut siunnersuusiortarnermi piumasarineqartut pillugit Naalakkersuisunit nalilerparput siunnersuuteqaernermit piumasaqaataasunut nalinnaasunut naapertuutinnigitsoq. Tamatumani paaseqqullugu ilaasortamit siunnersuutigineqartumut sanilliullugu allannguutissatut siunnersuusiortarnermi piumasaqaatit, ima nikingatigisumik ilusilerneqarsinnaanngitsoq, allannguutissatut siunnersuummi akuersissuteqarsinnaaneq siunnersuuteqarsinnaanermit piumasaqaataasunut akerliussasoq, tassami siunnersuuteqartup saqqummiussaa Inatsisartuni marloriarlugu oqaluuserineqartariaqarmat.

Naalakkersuisut inuussutissalerinermut aamma uumasut nakorsaqaernerannut tunngatillugu suliassaqaarfiup UKA2020-mi tamakkiisumik tiguneqarnissaanut allannguutissamik siunnersuuteqarneq sakkortunerpaamik nangaanartoqartippaat.”

Taamaattumillu allannguutissatut siunnersuut imaattoq Naalakkersuisut saqqummiuppaat:

Allannguutissatut siunnersuut: Inuussutissalerinnermut aamma uumasut nakorsa qarnerannut suliassa qarfiup tamakkiisumik tiguneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut UKA2020-imut nassuiaasioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaammi suliassa qarfiup tigu jartuaarnissaanut pilersaarusiamik siunnersuuteqartumik ilanngussisoqassaaq nalaagaaffimmit akisussaaffinnik tigusassanit allanut ilanngullugu.

3. Isumaliutissiissuteqareernermini ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup qinnuteqarneratigut ataatsimiititaliap Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumik ulloq 11. oktober 2019-imi ilisimatitsiffiusumik ataatsimeeqatarpoq.

Tamatuma kingorna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq allakkiamik 11. oktober 2019-imik ullulerneqarsimasumik akissumminik imaqartumik ataatsimiititaliamut tunniussivoq. Allakkiaq ilassutitut isumaliutissiissummut ilanngussatut ilanngunneqarpoq (**ilanngussaq 1**).

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup ulloq 11. oktober 2019-imi ataatsimeeqatigereernerani ataatsimiititaliaq tusagassiorfinnut nalunaaruteqarpoq. Tusagassiorfinnut nalunaarummi allassimavoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumut naaperiaatissatut siunnersuutinik arlalinnik ataatsimiititaliaq saqqummiussisoq. Aamma allassimavoq Naalakkersuisut Siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa immikkoortumik suliarinninnermini ataatsimiititaliap aallaavigisimagaa, tassani Naalakkersuisut sinnerlugit Naalakkersuisut Siulittaasuata naqissuserpaa inuussutissalerinerut uumasunullu nakorsa qarnermut suliassa qarfirmik tigusinissaq aallarnisarneqassasoq. Tusagassiorfinnut nalunaarut ilassutitut isumaliutissiissummut ilanngussatut ilanngunneqarpoq (**ilanngussaq 2**).

Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit ammasumik allagaannik, inuussutissalerinnermut uumasunullu nakorsa qarnermut suliassa qarfirmik ingerlatsinerup tiguneqarnissaa pillugu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut oqaaseqaammik imaqartumik, 18. oktober 2019-imik ullulerneqarsimasumik ataatsimiititaliaq tigusaqarpoq. Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit allagaat ilassutitut isumaliutissiissummut ilanngussatut ilanngunneqarpoq (**ilanngussaq 3**).

Kiisalu aappasaaneerinninnissamat Naalakkersuisut akissuteqaataat 11. oktober 2019-imik ullulerneqartoq ataatsimiititaliamit aamma oqaluuserineqarpoq.

Inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaarnermut suliassaqaarfiup tamakkiisumik tigunissaanik sulinerup nangingneqarnissaa siunertaralugu piffinni taakkunani marlunni suliassaqaarfiit isumagineqarnerat pillugu paasisutissanik annertunerusunik nammineq pissarsiniarnarluni ataatsimiititaliap Savalimmiuni Danmarkimilu inuussutissalerinermut uumasunillu nakorsaqaarnermut oqartussaasut paasisassarsiorluni angalaffigilersaarpai.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut Demokraatineersullu siunnersuut pillugu ima oqarumapput:

”Suliaq pillugu Naalakkersuisunit aammalu Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinnit paasisutissat nutaat tunngavilugit aammalu inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaarnermut suliassaqaarfiup tamarmiusup tiguneqarnissaanik suliaq pitsaanerpaamik siuarsarneqaqqullugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut Demokraatineersullu siunnersuuteqartup siunnersuutigisaatut nassuiaasiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat naapertuunnerpaajusutut isigaat. Nassuiaat UPA 2020-mi Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq.”

Taamaattumillu ataatsimiititaliami **amerlanerussuteqartut** Siumumeersut Demokraatineersullu **siunnersuutaqqaartoq akuersissutigineqassasoq** inassutigaa.

Ikinnerussuteqartoq Partii Naleqqameersaq siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumavoq:
“Nunatsinni sutigut tamatigut imminnut pilersornissaq anguniarlugu sutigulluunniit aningaasarsiornikkut nukittorsaanissat Partii Naleqqamiit pingaarluinnartutut isigaarput.

Inuussutissanik oqartussaaffiup nunatsinnut nuunneqarnissaa ukiorpassuarni eqqartorparput tamakkiisumillu eqqunneqarnissaa anguniartuarparput tamannalu pimoorullugu sulissutigisariaqalerparput pingaartumik aamma avammut nunattalu iluani niuernerput eqqarsaatigalugu.

Ukiorpassuarni inatsisartuni suliat allanngortitariaqalerput misissuinerit piunnaarlugit aalajangersaanerit tikittariaqalerpagut tamaattumik misissuinerit naammareermata piaartumik inuussutissalerinermut oqartussaaffiup tiguneqarnissaa tamakkiisumik Partii Naleqqamiit taperserparput.”

Ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiinneersut siunnersuut pillugu ima oqaaseqarumapput:

“Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataata kalaallisuuani qupp. 11-mi inuussutissalerineq pillugu oqartussaaffiup tamakkiisumik nunatsinniilernissaa piviusunngortinneqassasoq naqissuserneqarpoq. Ataatsimiititaliap imm. 132-mik suliaqarnermini tamanna tunngavigisimagaluarpa. Ersarissumimmi Naalakkersuisut

siulittaasuata oqariartornera, siunnersuuteqartullu siunnersuutaata ataatsimiitsitaliamit ataqatigiissilerlugit naaperiartinneqarnissaat ataatsimiitsitaliami ataatsimoorussamik suleqataaffigisimagatsigu Inuit Ataqatigiit ersarissarumavarput.

Inuussutissalerinermik oqartussaaffik aamma uumasut nakorsaqarnerannut oqartussaaffik nunatta akisussaaffigiligassarai. Namminersorneq pillugu Inatsit Naalakkersuisuniit aamma naalakkersuisooqatigiinniit pimoorussamik suliarineqarpasinngilaq. Maluginiagassaavormi suliami matumani nalunaarusiat misissuinerillu arlallit aamma Naalakkersuisuniit ingerlanneqareersimasut.

Taamaammat aningaasatigut kingunerisassaat pillugit aamma sulisoqarnikkut piginnaasatigullu piumasaqaatit, minnerunngitsumillu naalagaaffimmiit suliassaqarfiit tigusinitta pitsaassutsimik ingerlatsinermillu ajorseriartitsinani suliaqartussaataitaaneq Namminersorneq pillugu inatsimmeereersoq naalakkersuisooqatigiit aamma Naalakkersuisut sianigerpasinngimmassuk tupaallaatissaavoq.

Inuit Ataqatigiit erseqqissarlarpur Inuussutissalerinermik oqartussaaffik aamma uumasut nakorsaqarnerannut oqartussaaffik nunatsinnut nuunneqarnissaat pillugu mianersorfissaqrtaqartoq ilisimagatsigu. Tamannali mianersornissamik piumasaqaat inatsisiliuunneqareerpoq, piumasaqaataavoq suliassaq una aamma inatsisiliortut Naalakkersuisullu suliamik ingerlatsissagunik pissutsit suliassaqarfinnut pineqartunut attuumassuteqartunut mianersuussisooqarnissaa piumasaqaataareerpoq.

Namminersorneq pillugu inatsit isasoortitsinissamut ajutoorluinnarnissamullu aqputissiuussisuunngilaq. Namminiilivikkiartornissarput akisussaassuseqartumik aqutsinikkut sulinikkullu pissasoq aalajangersagaareerpoq. Naalakkersuisooqatigiit aamma tamanna misissuisimanermikkut qulaajarsimanngimmassuk uggornartuuvooq akueriuminaallunilu. Amerlanerussuteqartut isummernerannut ataqqinnippugut, misissorumaneqartullu misissuiffigineqarnissaat ammaffigaarput. Maluginiaquinnassavarput suliassat misissuiffiginiarneqartut aamma soqutiginartortaqarmata, naak nunatsinnut inuinnullu toqqaannartumik attuumassuteqanngikkaluartut. Aamma partiit ataatsimiitsitaliami ilaasortaataitaqartut tamarmik immikkoortup sammineqartup ataatsimiitsitaliami inaarsarnerani; aappaagu inuussutissalerineq pillugu oqartussaaffiup tigueqarnissaanik sulinerup timitalerneqarnissaa nangikkumallugu oqariartornerat tusaavarput. Suliallu nanginnerani akisussaassusilimmik inatsisillu pioreersut tunngavigalugit suleqqinnissarput naqissuserumallutigu.”

Ataatsimiititaliami **ikinnerussuteqartut** Partii Naleqqameersup **allannguutissatut siunnersuut** matuma kingulianiittoq **akuersissutigineqartussanngorlugu** saqqummiuppaa. Allannguutissatut siunnersuut ataatsimiititaliap 9. oktober 2019-imi isumaliutissiissutaani ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit saqqummiunneqaqqaarpoq. Allannguutissatut siunnersuut imaappoq:

Uumasunut nakorsaqarnermut inuussutissalerinermullu suliassaqarfiup tamakkiisup

UKA 2020-mi tiguneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Ikinnerussuteqartut Inuit Ataqtigiinneersut **allannguutissatut siunnersuut** imaattoq **akuersissutigineqartussanngorlugu** saqqummiuppaat:

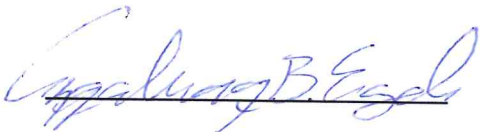
Uumasunut nakorsaqaarnermut inuussutissalerinermullu suliassaqarfiup tamakkiisup tiguneqarnissaata aallartinneqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akissuteqaammi. 11 oktober 2019-imik ullulernerqartumi saqqummiunneqartuq itigartinneqassasoq **ataatsimiititaliap isumaqatigiittup** inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

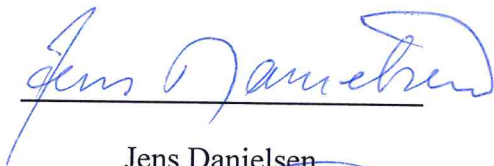
Henrik Fleischer
Siulittaasoq

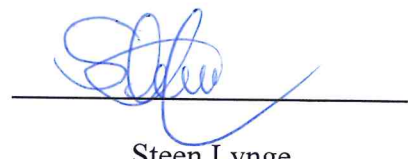
Aqqaluaq B. Egede
Siulittaasup tullia

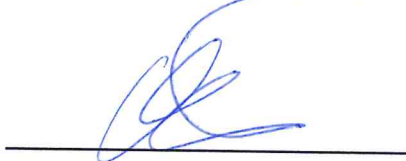
Karl-Kristian Kruse

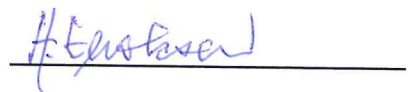
Jens Danielsen

Steen Lynge

Múte Bourup Egede

Hans Enoksen

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaat
Inatsisartut
-/Maani

Isumasiueqatigiinnermi oktobarip aqqarnani 2019-imi pisumi malitsigittillugu apequteqaatinut akissuteqaat

Dato: 11-10-2019
Sags nr.: 2019 - 13200
Akt. nr.: 11838129

Siulliullugu pingaartillugu kissaatigaara ataatsimiititaq isumasiueqatigiinnissamut piffissap sivikitsup iluani ingerlatsisinnaaneranut qujassuteqassallunga.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Isumasiueqatigiinnermi soorlu oqaatigeriikkattut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisutut akisussaassuseqarlunga pisariaqartissimalugu Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaata immikkoortup UKA2019/132-imut isumaliuutissiissutaanut atatillugu oqaloqatigiinnissamik kissaateqarlunga. Tamanna isiginiarneqassaaq isumaqarama ataatsimiititap isumaliuutissiissuteqarnermini allannguutissatut siunnersuutaa ilaatigut siunnersuuteqartup qulequtarisaanut avaqqutsimmat aamma Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu, inuussutissalerinermut aamma uumasut nakorsaqaqfiata akisussaaffigineqarneranik tamakkiisumik akisussaaffimmik tigusinissamut atatillugu akisussaassusilimmik iliornerunngitsoq.

Naalakkersuisut isumaqarput akisussaassuseqannginnerusoq akisussaaffiup UKA2020-imiit tigunissaanut tunngavissiissalluni, pineqartumut allaffissornikkut iliuusissanik suliaqarfiup pineqartup angerlaannissaanut nalunaarusiassamik aallartisaasoqalereenera tunngavigalugu.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap UKA 2020-imiit atuutilersumik inuussutissalerinermut Uumasullu nakorsaqaqfiata tamakkiisumik akisussaaffigilerneqarnissaanut siunnersuuteqarnerat, Naalakkersuisut arlaannaatigulluunniit tapersorsinnaanngilaat. Tamakkiisumik akisussaaffimmik angerlaassinissamut piffissami matumani kingunerineqarsinnaasussanut atatillugu nalilersuutunik atorneqarsinnaasunik tunngavissiisinnaasunillu soqanngilaq aamma tunngavilersorneq paasissutissanik amigartunik tunngaveqartumik aallaaveqassaaq, Nunatta inuussutissanik avammut niuerneranut annertooujussuarmik kingunerlutsitseriaannaasunik taamatullu, Nunatta aningaasarsiorneranut tamakkiisumut innarliisinnaasumik. Kingunerisinnaasat assigiinngitsut pillugit nalilersuinerit ullumikkut piffimmerpiaq pissutsinut aallaaveqartumik nalilersuuteqartariaqarmata aamma Nunatta ullumikkut inuussutissanik avammut niueruteqarneranit tunngaveqarluni, 2010-mi 2011-imilu aningaasaqarnikkut pissutsinut nalilersuuteqarnerit tunngaveqartinneqarani.

Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnermini immikkoortoq UPA2019/10, Aningaasaqarneq pillugu politikikkut nalunaarusiaq suliarivaat. Ilaatigut tassani inassuteqaatit arlaqaqisut ilaattut inassuteqaataavoq danskit naalagaaffiannit akisussaffinnik angerlaassinikkut tigusinissat.

Taamaammat isumaqarpunga ataatsimiititap isumaliuutissiissutimini allannguuteqartitsinissamik siunnersuutaattut inassuteqaat Inatsisartut immikkoortumut UPA2019/10-mi oqaluuserisaannut illua tungiliivoq. Pissutsit taakku tunuliaqutaralugit ullumi isumasiueqatigiinnermi Ataatsimiititamut isumakuluutikka nalunaarutigivakka. Soorunalimi Naalackersuisut immikkoortup Inatsisartuni suliarineqalernissaani suliamut inassuteqaatigisartik illersussavaat.

Inuussutissalerinnermut Uumasunullu Nakorsaqaarfiup akisussaaffigineqarneranik tamakkiisumik angerlaassineq inatsisinik aamma oqartussaaffeqarnermi aqqis-suussinermik allannguuteqartitsiinnarnaviangilaq, aamma ineriartortitsinissamut piginnaasanillu ilinniagaqarsimasunik pissarsiortorniarnissaq pineqarlutik tassunga ilanngullugit, inuit atorfeqartitassat aamma aningaasatigut pisariaqartitsinerit, inuit piginnaasallu ullumikkut pigineqanngitsut. Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq Nunatta EU-mik niueqateqarsinnaanerata inissisimanagera Nunatta Qallunaallu akornanni avitseqatigiinnikkut piginnaatitsinikkut akisussaassuseqarfiummat. Ima inissittoqassappat inuussutissalerinnermi Uumasunullu Nakorsaqaarfiup akisussaaffigineqarnera tamakkiisoq Nunatsinnut nuunneqarluni, Nunarput avammut niuertutut nunat pingajuattut inissisimaffeqalissaaq, EU-muinnaanngitsoq nunarsuulli sinneranut tamanut, soorlu assersuutigalugu USA, Rusland aamma Japan.

Taakkua saniatigut ilisimatitsissutigivara ataatsimiititap isumaliuutissiissutaanut allannguuteqartitsinissamik siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik Naalackersuisoqarfimmut saaffiginissuteqarnikkut nalunaartoqarmat isumakuluuteqartunik. Kattuffiit tamarmik, GE, KNAPK aamma SIK tassunga atatillugu isumakuluuteqarnertik oqariartuutigivaat, taakkualu saniasigut Royal Greenland A/S aamma akisussaaffiup tiguqarnissaanut taama sukkatigisumik tigusisoqarnissaanut kingunerisassaasinnaasut pillugit isumakuluuteqarluni tamanna, suliaasaqarfiup angerlaannissaanut tunuliaqutaasunik ersarissakkanik pitsaaqutinik ajoqutinillu allaaserineqarsimanginneri pigitinnagit isumakuluutiminnik apuussilluni. Isumakuluutit oqarasuaatikkut apuunneqartarput Inatsisartut quppersagaatigut ataatsimiititap isumaliuutissiissummik saqqummiussereernerata kingunerani.

Svar til udvalgets opfølgning spørgsmål under samrådet 11. oktober 2019.

Først og fremmest ønsker jeg at takke udvalget for at holde samrådet med så kort varsel.

Som oplyst under samrådet, finder jeg det nødvendig at jeg som ansvarlig Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug ønsker dialog omkring Inatsisartut udvalg for Fiskeri, Fangst og Landbrugs udsendte betænkning vedr. EM2019/132 af dags dato. Dette skal ses i lyset af at jeg mener, at udvalgets ændringsforslag i betænkningen dels ikke svare til forslagsstillerens overskrift samt, at det dels ligger uden for hvad Naalakkersuisut mener er forsvarligt, i forhold til at hjemtage hele ansvarsområdet for fødevarer og veterinær.

Naalakkersuisut mener at det er uforsvarligt at hjemtage området allerede EM2020, når der for området administrativt er igangsat tiltag som skal fremme en redegørelse om at hjemtage området.

Naalakkersuisut kan under ingen omstændigheder støtte forslaget fra Fiskeri, Fangst og Landbrugsudvalgets om at hjemtage det fulde Veterinær- og Fødevarerområde til EM 2020. Der er på nuværende tidspunkt intet brugbart grundlag for at vurdere konsekvenserne af en fuld hjemtagelse og det vil være på et uoplyst grundlag, med potentielt meget store konsekvenser for Grønlands eksport af fødevarer, og dermed for hele landets økonomi. En vurdering af de forskellige konsekvenser skal således tage udgangspunkt i den aktuelle situation og den eksport af fødevarer Grønland har i dag og ikke efter økonomiske analyser fra 2010 og 2011.

Inatsisartut har under forårssamlingen behandlet punkt FM2019/10, politisk økonomisk redegørelse. Heri indgår blandt mange andre en indstilling om, hjemtagelse af ansvarsområder fra den danske stat.

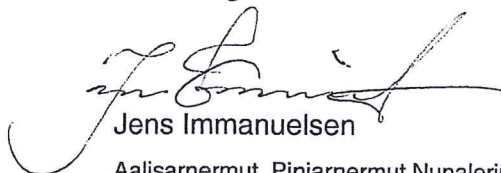
Jeg mener derfor, at udvalgets indstilling til ændringsforslaget i betænkningen modsiger Inatsisartuts behandling under FM2019/10. Af disse grunde meddelte jeg mine bekymringer til udvalget under dagens samråd. Naalakkersuisut vil selvfølgelig forsvare deres indstilling i sagen når punktet bliver behandlet i Inatsisartut.

En komplet hjemtagelse af fødevarer- og veterinærområdet omfatter ikke kun en ændring af love og myndighedsstruktur, men også en udvikling og rekruttering af faglige kompetencer, samt tilførsel af menneskelige og økonomiske ressourcer, ressourcer og kompetencer, som på nuværende tidspunkt ikke er til rådighed. Hertil skal bemærkes, at Grønlands samhandelsstatus hos EU er baseret på et delt

kompetenceområde mellem Grønland og Danmark. Såfremt der sker fuld hjemtagelse af fødevarer- og veterinærområdet vil Grønland være at betragte som et tredjeland, der eksportere, ikke bare til EU, men også til resten af verden som eks

Derudover informerer jeg udvalget om at der til Departementet er indgået henvendelser om bekymringer om udvalgets forslag til ændringsforslag under deres betænkning. Samtlige organisationer, GE, KNAPK og SIK ytrer deres bekymringer herom, herudover har Royal Greenland A/S også meddelt deres bekymringer for evt. konsekvenser ved så hurtig en overdragelse af ansvars området uden, at der foreligger bagvedliggende dokumenterede beskrivelser om fordele og ulemper ved hjemtagelse af området. Disse bekymringer er indgået telefonisk efter betænkningen blev offentliggjort på Inatsisartuts hjemmeside.

Inussiarnersumik inuulluaqquillunga
Med venlig hilsen

Jens Immanuel

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq
Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Tusagassiorfinnut nalunaarut

Ulloq: 15-10-2019

J.nr.: 01.36.01.03-00088

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata matumuuna uppersarpaa ataatsimiititaliap Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq tallimangornermi ulloq 11. oktober 2019-imi ataatsimeeqatigimmagu.

Immikkoortoq 132-p inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut suliassaqaqarfiup tiguneqarsinnaaneranut tunngasup kinguartinneqarnissaa Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut qinnutiginiarlugu Naalackersuisut nalunaarutigaat.

Inatsisartut ataatsimiinneranni kingusinnerusumut kinguartitsinissaq ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq, taamaalilluni tamanut toqqissisimanartumik naammassillugu sularineqarsinnaaqullugu.

Ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqassaaq inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut atugassarititat ajorseriaateqartinnissaat siunertarinnginnatsigu, taamaattumillu suliaq peqqissaartumik ingerlateqqissavarput. Taamaattumik Naalackersuisumik ataatsimeeqateqarnitsinni siusinnerusukkut taaneqartumi naaperiaassutissatut siunnersuutinik arlalinnik saqqummiussaqaarpugut. Ilaatigut suliassaqaqarfiup tiguneqarnissaa ukiup piffissaliunneqartup allanngortinnissaa allaalluunniimmi peerneqavinnissaa siunnersuutigaarput.

Ataatsimiititaliap immikkoortumik sularinninnermini Naalackersuisut Siulittaasuata ammaanersiorluni oqalugiaataa aallaavigaa, tassani Naalackersuisut sinnerlugit naqissusermagu inuussutissalerinermut uumasunullu nakorsaqaqarnermut suliassaqaqarfiup tiguneqarnissaa aallartinneqassasoq. Taamaattumillu ataatsimiititaliap siunertarisaralugulu anguniagaraa siunnersuutip taaneqartup suliassaqaqarfimmik maanna Kalaallit Nunaata tigusinissaaq Naalackersuisut Siulittaasuata oqaaserisaanut naapertuuttunngortinnissaa.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap siulittaasua
Henrik Fleischer

*Annertunerusumik paasisaqarumagaanni ataatsimiititaliap siulittaasua saaffigineqarsinnaavoq
ugguuna mobil +299 52 72 82*

Tusagassiorfinnut nalunaarut Pressemeddelelse

Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigii

Fiskerirådet

18-10-2019
Sags nr.: 2019-2836
Akt nr.: 11900732

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Nuuk ulloq 17. oktober 2019

Inatsisartunut allakkat ammasut / Åbenbrev til Inatsisartut

**Oqaaseqaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiitsitaliaq
Inuussutissalerinermut aamma uumasut nakorsaqaqarnerannut tunngasunut
suliassaqaqarfiup tamakkiisumik tiguneqarnissaat pillugu isumaliutissiisutaanut**

Asasagut Inatsisartunut ilaasortat,

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiitsitaliaq (Ataatsimiitsitaliaq)
Inuussutissalerinermut aamma uumasut nakorsaqaqarnerannut tunngasunut
suliassaqaqarfiup tamakkiisumik tiguneqarnissaat pillugu 11. oktober natsisartuni
aappassaaneerreqarnissaanut isumaliutissiisumik tunniussaqaqarput.

Naalakkersuisut Ataatsimiitsitaliaq nassuiaateqarnerminni inassutigaat
tamakkiisumik tigusinissamik aaligiisoqassanngitsoq nutaanik paasissutissanik
nutarterisoqartinnagu taavalu sukumiinerusumik allaaserinnittoqartinnagu
aningaasatigut taavalu aqutsinermut kingunissaat qulaajaqqaartinnagit.

Ilaatigut Naalakkersuisunit innersuunneqarpoq annertuumik
kalluaasoqarsinnaanerani taamatut inuussutissalerinermik aqutsinerup tignerani
Kalaallit Nunaanni aalisakkanik avammut niiverneput eqqarsaatigalugu, iluamik
eqqarsarluangikkaanni.

Taamaakkaluartoq, Ataatsimiitsitaliaq isumaliutissiisuminni tamakku
ajoqutaasinnaasut unammillernarsinnaasullu, taamatut tigusinermi ilaasussut,
Naalakkersuisullu siunnersuutaat ilusaartumik misissueqqaartoqassasoq tamanna
Inatsisartunut aaliaginninnermi tusaajumanagit.

Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit ullumi ataatsimiinnerminni suliaq eqqartorpaat, taavalu Inatsisartuni ilaasortat kaammattorumavai Ataatsimiitsitaliaq allannguutissatut siunnersuutaat, Naalakkersuisut peqquneqassasut inuussutissalerineq Uumasullu nakorsaqrneq tamakkiisumik tigussagaat, itigartitsissutigissagaat.

Taama suliassaqarfimmik ajornakusoortigisumik tigusinissamik aaliagiisoqartariaqanngilaq, imartuumik suliassaqarfik pillugu nalunaaruserortoqarsimatinngu, siunertaanik taavalu anigaasaqarnikkut, avammut niuernikkut taavalu allat nunatsinnut kigunerisinnaasaanik qulaajaasumik peqartinnani

Nagga taagut Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit eqqaajumavaat, Aalisarnermi pillugu Siunnersuisooqatigiit inatsisitigut akuerisaasutut Naalakkersuisunut aalisarneq pillugu siunnersortaanera malinneqarnerusariaqartoq, uanilu suliassaqarfik taamaattoq Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnut aamma eqqartueqatigiiffiulluarsinnaavoq.

Udtalelse om Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalgets betænkning om hjemtagelse af forvaltningen på fødevare- og veterinærområdet

Kære medlemmer af Inatsisartut,

Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget (Udvalget) afgav 11. oktober en betænkning til Inatsisartuts 2. behandling af et forslag om fuld hjemtagelse af forvaltningen på fødevare- og veterinærområdet.

Naalakkersuisut anbefaler i sin redegørelse til Udvalget, at en beslutning om hjemtagelse ikke bør ske, før der foreligger en opdateret og fyldestgørende beskrivelse af de økonomiske og forvaltningsmæssige konsekvenser.

Bl.a. henviser Naalakkersuisut til de alvorlige risici, som en hjemtagning af reguleringen af bl.a. fødevareområdet kan udsætte hele Grønlands fiskeriekseport for, hvis man ikke tænker sig grundigt om.

Til trods herfor, har Udvalget i sin betænkning valgt at se bort fra de risici og udfordringer, der er forbundet med en hjemtagning og blot afvist Naalakkersuisuts forslag om at undersøge tingene ordentligt, inden der træffes en beslutning i Inatsisartut.

Fiskerirådet har drøftet sagen på sit møde i dag og vil derfor opfordre medlemmerne af Inatsisartut til at afvise Udvalgets ændringsforslag om at pålægge Naalakkersuisut at hjemtage fødevare- og veterinærområdet.

Der bør under ingen omstændigheder tages stilling til hjemtagning af så komplekse forvaltningsområder, før der foreligger en fyldestgørende beskrivelse af selve formålet

hermed og ikke mindst de økonomiske, eksportmæssige og andre vidtgående konsekvenser, det kan få for Grønland.

Til sidst vi Fiskerirådet anfører, at Fiskerirådets legitimerolle som rådgivende for Naalakkersuisut bør følges mere i fiskerirelaterede sager, og derfor bør sådan en sag som denne bør være diskuteret sammen med Fiskerirådet.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta / Med venlig hilsen

Aalisarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit sinnerlugit / På vegne af Fiskerirådet

Bent Sørensen, siulittaasoq, formand

Tønnes Berthelsen, siulittaasup tullia, næstformand